

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Wychowania i Profilaktyki

DWP-ZWOW.053.1.2026.AP

Warszawa, 24 września 2026 r.

Pani

Szanowna Pani,

odpowiadając na petycję w sprawie tworzenia zespołów w celu zminimalizowania demoralizacji nieletnich, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Każda szkoła i placówka ma obowiązek realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego, który jest opracowywany na podstawie wyników corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka¹. Program wychowawczo-profilaktyczny uchwała rada rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną i obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym, skierowane do uczniów oraz o charakterze profilaktycznym, skierowane do uczennic i uczniów, nauczycieli i rodziców.

W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek formy niestosownego lub agresywnego zachowania uczniów lub uczennic szkoły, adekwatnie do sytuacji, powinna podjąć odpowiednie działania interwencyjne i/lub profilaktyczne zmierzające do skutecznego rozwiązania problemu. To środowisko szkolne decyduje o działaniach wychowawczych i profilaktycznych, które powinny być realizowane w danej szkole.

Przepisy oświatowe umożliwiają szkole organizację działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom i zachowaniom oraz wspierających, m.in. w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej należy do kompetencji dyrektora placówki, ale sama inicjatywa może należeć do wychowawcy, rówieśników, rodziców.

¹Art. 26 ustawy - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 820 z późn. zm.).

Zadaniem nauczycieli i pedagogów jest inicjowanie różnych form pomocy uczniom w środowisku szkolnym i pozaszkolnym. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest podczas bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także m.in. w formie zajęć specjalistycznych. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznej szkole i placówce jest dobrowolne i nieodpłatne.

Nadmieniam także, że ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich² przewiduje działania, które podejmuje się w przypadkach, gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego.

Wobec nieletniego mogą być stosowane środki wychowawcze (w tym umieszczenie w ośrodku wychowawczym), środek leczniczy oraz środek poprawczy.

Cele wykonywania środka wychowawczego (art. 88 ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich):

- wychowanie nieletniego na świadomego swych praw i obowiązków członka społeczeństwa z uwzględnieniem wskazań nauki i doświadczeń pedagogicznych;
- działalność wychowawcza powinna zmierzać przede wszystkim do wszechstronnego rozwoju osobowości i uzdolnień nieletniego oraz do kształtowania i utrwalania w nim społecznie pożądanej postawy i poczucia odpowiedzialności, tak by był on odpowiednio przygotowany do samodzielnego i odpowiedzialnego życia zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi;
- doprowadzenie do spełniania przez rodziców lub opiekunów ich obowiązków wobec nieletniego.

W przypadku gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może, za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły. Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego nie wyłącza zastosowania kary określonej w statucie szkoły. Przepisu nie stosuje się w przypadku, gdy nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego (art. 4 ust. 4 ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich).

Z poważaniem

Renata Kurlanc

Dyrektor

/ – podpisano cyfrowo/

² Dz.U. z 2026 r.poz.163.